

Nr 6.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse i vissa fall från betalningsskyldighet till kronan.

(2:a avd.)

I en till riksdagen den 21 januari 1949 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 20, har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt under punkterna 1:o och 2:o.

Beträffande utredningen i dessa ärenden får utskottet, i den mån ej därför närmare redogöres i det följande, hänvisa till statsrådsprotokollet.

1:o.

Enligt förbindelse den 20 maj 1927 inköpte K. H. Göthberg i Tidaholm virke från dåvarande Vartofta revir till ett belopp av 25 395 kronor 40 öre, att betalas senast den 15 augusti 1927. För köpevillkorens behöriga fullgörande tecknades borgen av bl. a. Aktiebolaget Gustaf W. Johansson i Malmö, vilket bolag enligt Göthbergs uppgift tillgodogjort sig hela virkespartiet. Bolaget erlade av köpeskillingen den 2 december 1927 23 291 kronor jämte — enligt försäljningsvillkoren — sex procent ränta därpå från den 15 augusti 1927 till betalningsdagen med 415 kronor 35 öre. Anledningen till att hela köpeskillingen icke erlades framgår ej klart av handlingarna men torde ha varit att köpeskillingen vid utställandet av en räkning felaktigt angivits allenast till det av bolaget erlagda kapitalbeloppet.

Enligt vad domänstyrelsen under hand uppgivit upplöstes bolaget någon tid efter erläggandet av nämnda belopp.

Den 23 september 1929 försattes Göthberg i konkurs, i vilken resterande köpeskillning bevakades. Domänstyrelsen erhöll utdelning i konkursen med 128 kronor 65 öre. Försök att indriva det återstående fordringsbeloppet, 1 975 kronor 75 öre jämte ränta, gjordes vid flera tillfällen men utan resultat. År 1931 nedskrevs fordringen i domänstyrelsens bokföring till 2 kronor.

Den 4 februari 1948 inbetalade Göthberg till domänstyrelsen kapitalbeloppet 1 975 kronor 75 öre men hemställde samtidigt, att den upplupna

räntan måtte avskrivas, enär han ej förmådde betala mer än kapitalbeloppet. Ränteskulden uppgick sagda dag till 2 442 kronor 81 öre.

Med överlämnande av handlingarna i ärendet har *domänstyrelsen* i skrivelse den 15 juni 1948 hemställt, att det av Göthberg erlagda beloppet 1 975 kronor 75 öre måtte godkännas såsom full betalning för kronans återstående fordran hos Göthberg. Statskontoret har i utlåtande den 13 augusti 1948 tillstyrkt framställningen.

Departementschefen har ansett sig böra i likhet med domänstyrelsen och statskontoret tillstyrka att Göthberg befrias från vidare betalningsskyldighet på grund av ifrågavarande virkesköp.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot förevarande framställning och hemställer alltså,

att riksdagen må medgiva, att K. H. Göthberg befrias från ytterligare betalningsskyldighet till kronan för ifrågavarande av honom inköpta virkesparti.

2:o.

Genom utslag den 12 april 1930 dömde Bergs tingslags häradsrätt jägmästaren i Rätans revir Oskar Ture Sahlberg för förskingring med mera till frihetsstraff samt till avsättning från hans befattning. Därjämte förpliktades Sahlberg att ersätta statsverket den förlust, som han genom sitt brottsliga förfarande tillskyndat Kungl. Maj:t och kronan, med 19 127 kronor 46 öre jämte fem procent ränta därå från den 24 oktober 1929 tills betalning skedde ävensom att i rättegångskostnader erlagga 125 kronor.

Svea hovrätt, dit Sahlberg fullföljde talan, förklarade i utslag den 2 augusti 1930, med upphävande av häradsrättens utslag i ansvarsfrågan, jämlikt 5 kapitlet 5 § strafflagen Sahlberg vara fri från straff för de brottsliga gärningar, vartill han enligt utslaget var förvunnen, samt ålade honom att till Kungl. Maj:t och kronan utgiva ersättning för de tillgripna och förskingrade medlen med 17 281 kronor 21 öre jämte fem procent ränta därå från den 24 oktober 1929. Hovrättens utslag vann laga kraft.

Genom innehållande av sammanlagt 1 872 kronor av Sahlbergs lön under tiden 24 oktober 1929—31 augusti 1930 har dels guldits ränta å utdömda beloppet för nämnda tid med 711 kronor 89 öre, dels å kapitalet avbetalats 1 160 kronor 11 öre.

Å kvarstående kapitalbelopp, 16 121 kronor 10 öre, ha Sahlbergs förmyndare den 30 november 1930 utfärdat en skuldförbindelse. Som säkerhet för densamma ha pantförskrivits fyra försäkringsbrev å Sahlbergs liv å tillhoppa 20 000 kronor, vilka med domänstyrelsens medgivande belånats hos försäkringsbolaget intill ett belopp av 1 890 kronor. Säkerheten gäller alltså för 18 110 kronor. Försäkringspremier och räntor å skulden till domänstyrelsen och å lånet hos försäkringsbolaget ha erlagts genom månatliga avdrag å Sahlbergs lön och, sedan han pensionerats, hans pension. Dessa av-

drag uppgå nu till 175 kronor 4 öre i månaden. Från pensionen, som nu utgör 826 kronor 64 öre i månaden, avdrages dessutom källskatt med 63 kronor 50 öre samt å införselbelagda utskylder för år 1945 60 kronor. Sahlbergs behållna månadsinkomst utgör alltså för närvarande 528 kronor 10 öre.

I en av domänstyrelsen jämte eget yttrande den 13 maj 1948 överlämnad skrift har *Sahlberg* anhållit, att han under den tid skatterestantier för år 1945 till ett belopp av 1 185 kronor 33 öre uttoges hos honom måtte bliva befriad från skyldigheten att gälda ränta eller del därav å sin skuld till staten. *Domänstyrelsen* har förordat, att *Sahlberg* från och med den 1 maj 1948 medges befrielse från skyldigheten att utgiva nämnda ränta. Statskontoret har i utlåtande den 28 maj 1948 förklarat sig icke ha något att erinra mot att framställningen bifalles på det sätt domänstyrelsen föreslagit.

Departementschefen har i likhet med domänstyrelsen och statskontoret tillstyrkt, att *Sahlberg*, såvitt avser tiden från och med den 1 maj 1948, befrias från skyldigheten att erlägga ränta å sin skuld till staten.

Utskottet. Utskottet, som biträder förevarande framställning, hemställer,

att riksdagen må medgiva, att Oskar Ture Sahlberg, såvitt avser tiden från och med den 1 maj 1948, befrias från skyldigheten att erlägga ränta å sin ifrågavarande skuld till kronan.

Stockholm den 2 mars 1949.

På jordbruksutskottets vägnar:

ABEL ANDERSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 5.
